

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОГО ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ СОЮЗІВ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

ТРИ ЦЕНТИ РІК ХХІХ, ЧИСЛО 34. ДЖЕРСІ СІТІ, Н.-ДЖ., П'ЯТНИЦЯ, 11-ГО ЛЮТОГО, 1921. VOL. XXIX, No. 34. JERSEY CITY, N. J., FRIDAY, FEBRUARY 11, 1921. THREE CENTS

Іміграційний закон перепав.

КОНГРЕС ЛАДЯТЬСЯ УХВАЛИТИ НОВИЙ ЗАКОН ПРО ІМІГРАЦІЮ.

ВАШІНГТОН, 9. лютого. — Комітет сенату для справ іміграції видав неприхильну opiniю про іміграційний законопроект Джансона, котрий мав на цілі здержати іміграцію до Злучених Держав на один рік. В комітеті перепав він 5 голосами проти 4. Урядові законопроекти типу змішаний, що його уже ухвалила палата посів.

На місці сего законопроект сенат лагодиться предложити другий іміграційний законопроект, котрий допускає нових імігрантів на основі потреби, то значить, з кожної нації буде мовити сюди прихити певне число відповідне до уже тут перебуваючого числа імігрантів тої нації.

СЕНАТ ЗАВ'ЯЗУЄТЬСЯ ЗА ВЕЛИКОГО ФЛЬОТОНО.

ВАШІНГТОН, 9. лютого. — Комітет сенату для справ флоту предложив нині сенатові свою opiniю в справі збільшення американської флоту. Комітет зав'язується за те, щоби Злучені Держави удержували флоту, котра не має бути гірша від жадної флоту у світі.

Комітет дає каже, що великі воєнні кораблі ще не перестаріли, та що їх треба даліше будувати.

Наконець, він висказує думку, що розробнювані в теперішню пору, коли ще не одна європейська нім позаєвропейська велика держава не завилася за зменшення зброєнь, не може переспішити загального миру ані загального розбрювання.

З тих причин комітет зав'язується проти сенатора Бори, котрий пропонував, щоби даліше зброєння здержати на прогаш шістьох місяців.

Через сь ухвалу комітету сенату, справу зменшення флоту уважатимуть за покінчену. Сподіюється, що пізніше ні знад як новий президент Гардінг, в порозумінню з Оклендом Гелдесом, новим репрезентантом Англії, котрий тепер приїжджає до Америки.

СТРАЙКОВИ ЗАВРУШЕННЯ В ОЛБАНІ.

ОЛБАНІ, 9. лютого. — Трамваева компанія Юнаїтд Трекшен Ко., котрі 1.200 робітників-вигонів-страйк дає тижні тому назад, нині знову пробувала привернути страйковий рух на своїх ліній. З тої причини приїждо до сего поважніших зворушень, як учора.

Губернатор Юнаїтд Трекшен Ко. стейт Міллер вислав стейтвому міліцію на місце страйку і вона дає рази ужалюва оружа, щоби розігнати страйкарів, котрі нападати страйковими, працюючих при направи ілванних електричних проводів коло трамваевої шопи в Норт Олбані.

Начальник поліції в місті Трой видав розказ поліції „стріляти, щоби убити“.

Підчас біжачи мейж поліцією та робітниками в місті Олбані ранено кілька робітників. Одного страйковала ранено камнем в голову так тяжко, що його відвезено в поважний стані до шпиталю.

Страйковала компанія пробувала привернути рух на стріт-карах, але не могла сего зробити через те, що страйкарі переправля в нощі електричні проводи.

До поважних замішань приїждо вночі о годині 3-ій по дозвину. Віз, наладований страйковиками, котрі направили електричні проводи, вертав до шопи. З даку сусіднього вою надлетів камінь і розбивши шибу у вою, ударив одного страйковала в лице так, що сь вай вали на місци без пам'яті. За сив камінем поїхала ціла хмара каміня та цего. Кидачи до сього часу. Мало не кожний страйковало у вою був поцілений. Поліція стейтвова почала стріляти на даки; дає, як поцілені поліцією, не ранена нікого. Стрільниця привернула лад тишчасово.

Важнячас єс лінійше верта до шопи другий віз зі страйковиками. Звів поліцейські стріли і каміня. Сив разом надішлася стейтвова міліція і почала стріляти до атакуючих. Другі жовнірні заїжди в лодку та почали шукати за ними, що кидали камінем. Тут артовано троє людей.

Заворухнені в місті Трой почалося в полюдне. Компанія не пустила в рух одині олінок віз, але його скоро здержали, по переправляючи електричних дротів. Як лише віз станув, з усіх сторін поїхали на його камінем та цегли. Киний поліцейські, сь стова коло вою, дістав камінем в голову. Товна кинувся до страйковала, але поліція пішла їй на оборону і давши кілька вистрелів, вратувала страйковала. Стрільці також сторожі, поставлені компанією для охорони страйковала. Арештовано одного страйковала.

ЖИДИ ВИСЛАЮТЬ УЖЕ ЧЕТВЕРТИЙ КОРАБЕЛЬ НА ПОМІЧ ЖИДІВ В РОСІЇ УКРАЇНИ.

НЮ ЙОРК, 9. лютого. — Нині відшав звідс корабель Паноя, везучий ладуюч запомогогих привісв вартості 400.000 доларів, призначений для Жидів на Україні і в Росії. Як каже дояр, призначений для Жидів на Україні і в Росії. Як каже дояр, призначений для Жидів на Україні і в Росії. Як каже дояр, призначений для Жидів на Україні і в Росії.

ПРОДАЖНИЙ ЮНІЯНИН ПРОВІДНИК ДІСТАВ 5 ДО 10 ЛІТ ТЮРМИ.

НЮ ЙОРК, 9. лютого. — Судді найнішого суду оголосив вчора вирок Робертван Брунделітові, буюшому голові ньюйоркської ради будівельних юнів, котрого недавно признано винним в процесі за те, що вимушував від будівельних предричів великі суми грошей. Кара його має вносити 5 до 10 літ зв'язниці в тюрмі Sing Sing за тяжкою правдою.

УКРАЇНСЬКІ ГРОМАДИ НА ПОМІЧ РІДНОМУ КРАЄВІ.

ДО УКРАЇНСЬКИХ В АМЕРИЦІ І В КАНАДІ.

Покані в справі помочи українських студентам, що вчаться на вигнано на чужих університетах в Європі.

(Кореспонденція „Свобода“).
Шикаго, Іл., 8. лютого, 1921.

Велика світова війна скінчилась, але не дає на Схід страшної війни вольчатися за людскою: голод, холод, нужда, убожество, хороби дає гнетуть і переслідують наш народ без утнуку. Зкляті іди в розкіш жорстокого ворога. Найбільша частина нашого народу, наша молодь, зупинилася в рідній землі. Вона не може діти, не хоче вертати у ярмо. Вона жає поклами краю на поклик дола докінчити розпочате діло. Значна частина тої молоді замирилася в Америці за криє, але пер згуртована в Празі й в Варшаві, жає на поклик, але не дарує. Коли не може служити своєму народові, звязав до науки, аби тим підготувати розвиток нашого народу. Лишева долею без заосотрення, ледви живи. Голодна, боса, без надії хотіли би на найменшу поміч зі сторони рідних в краю. Та молодіж кличде до нас голосом розпукі; підносити болячу руку — хотіме не певне право жадати від нас тої помочи — яко справедливому жадати за свої терпіння і посвяти. За ширю пролутку кров. Ратуєте — кличе вона, поможіть, бо гинемо... Майте над нами милосерде!

Голод, боса, без надії хотіли би на найменшу поміч зі сторони рідних в краю. Та молодіж кличде до нас голосом розпукі; підносити болячу руку — хотіме не певне право жадати від нас тої помочи — яко справедливому жадати за свої терпіння і посвяти. За ширю пролутку кров. Ратуєте — кличе вона, поможіть, бо гинемо... Майте над нами милосерде!

Гроші прошу посилати просто до Праги на адресу: Dr. V. Stoval, St. Mary's Hospital, Frankfort Ave. and Palmer St., Philadelphia, Pa.

Важнячас єс лінійше верта до шопи другий віз зі страйковиками. Звів поліцейські стріли і каміня. Сив разом надішлася стейтвова міліція і почала стріляти до атакуючих. Другі жовнірні заїжди в лодку та почали шукати за ними, що кидали камінем. Тут артовано троє людей.

Заворухнені в місті Трой почалося в полюдне. Компанія не пустила в рух одині олінок віз, але його скоро здержали, по переправляючи електричних дротів. Як лише віз станув, з усіх сторін поїхали на його камінем та цегли. Киний поліцейські, сь стова коло вою, дістав камінем в голову. Товна кинувся до страйковала, але поліція пішла їй на оборону і давши кілька вистрелів, вратувала страйковала. Стрільці також сторожі, поставлені компанією для охорони страйковала. Арештовано одного страйковала.

Важнячас єс лінійше верта до шопи другий віз зі страйковиками. Звів поліцейські стріли і каміня. Сив разом надішлася стейтвова міліція і почала стріляти до атакуючих. Другі жовнірні заїжди в лодку та почали шукати за ними, що кидали камінем. Тут артовано троє людей.

Заворухнені в місті Трой почалося в полюдне. Компанія не пустила в рух одині олінок віз, але його скоро здержали, по переправляючи електричних дротів. Як лише віз станув, з усіх сторін поїхали на його камінем та цегли. Киний поліцейські, сь стова коло вою, дістав камінем в голову. Товна кинувся до страйковала, але поліція пішла їй на оборону і давши кілька вистрелів, вратувала страйковала. Стрільці також сторожі, поставлені компанією для охорони страйковала. Арештовано одного страйковала.

Важнячас єс лінійше верта до шопи другий віз зі страйковиками. Звів поліцейські стріли і каміня. Сив разом надішлася стейтвова міліція і почала стріляти до атакуючих. Другі жовнірні заїжди в лодку та почали шукати за ними, що кидали камінем. Тут артовано троє людей.

Заворухнені в місті Трой почалося в полюдне. Компанія не пустила в рух одині олінок віз, але його скоро здержали, по переправляючи електричних дротів. Як лише віз станув, з усіх сторін поїхали на його камінем та цегли. Киний поліцейські, сь стова коло вою, дістав камінем в голову. Товна кинувся до страйковала, але поліція пішла їй на оборону і давши кілька вистрелів, вратувала страйковала. Стрільці також сторожі, поставлені компанією для охорони страйковала. Арештовано одного страйковала.

Важнячас єс лінійше верта до шопи другий віз зі страйковиками. Звів поліцейські стріли і каміня. Сив разом надішлася стейтвова міліція і почала стріляти до атакуючих. Другі жовнірні заїжди в лодку та почали шукати за ними, що кидали камінем. Тут артовано троє людей.

Заворухнені в місті Трой почалося в полюдне. Компанія не пустила в рух одині олінок віз, але його скоро здержали, по переправляючи електричних дротів. Як лише віз станув, з усіх сторін поїхали на його камінем та цегли. Киний поліцейські, сь стова коло вою, дістав камінем в голову. Товна кинувся до страйковала, але поліція пішла їй на оборону і давши кілька вистрелів, вратувала страйковала. Стрільці також сторожі, поставлені компанією для охорони страйковала. Арештовано одного страйковала.

Важнячас єс лінійше верта до шопи другий віз зі страйковиками. Звів поліцейські стріли і каміня. Сив разом надішлася стейтвова міліція і почала стріляти до атакуючих. Другі жовнірні заїжди в лодку та почали шукати за ними, що кидали камінем. Тут артовано троє людей.

Заворухнені в місті Трой почалося в полюдне. Компанія не пустила в рух одині олінок віз, але його скоро здержали, по переправляючи електричних дротів. Як лише віз станув, з усіх сторін поїхали на його камінем та цегли. Киний поліцейські, сь стова коло вою, дістав камінем в голову. Товна кинувся до страйковала, але поліція пішла їй на оборону і давши кілька вистрелів, вратувала страйковала. Стрільці також сторожі, поставлені компанією для охорони страйковала. Арештовано одного страйковала.

Важнячас єс лінійше верта до шопи другий віз зі страйковиками. Звів поліцейські стріли і каміня. Сив разом надішлася стейтвова міліція і почала стріляти до атакуючих. Другі жовнірні заїжди в лодку та почали шукати за ними, що кидали камінем. Тут артовано троє людей.

Заворухнені в місті Трой почалося в полюдне. Компанія не пустила в рух одині олінок віз, але його скоро здержали, по переправляючи електричних дротів. Як лише віз станув, з усіх сторін поїхали на його камінем та цегли. Киний поліцейські, сь стова коло вою, дістав камінем в голову. Товна кинувся до страйковала, але поліція пішла їй на оборону і давши кілька вистрелів, вратувала страйковала. Стрільці також сторожі, поставлені компанією для охорони страйковала. Арештовано одного страйковала.

Важнячас єс лінійше верта до шопи другий віз зі страйковиками. Звів поліцейські стріли і каміня. Сив разом надішлася стейтвова міліція і почала стріляти до атакуючих. Другі жовнірні заїжди в лодку та почали шукати за ними, що кидали камінем. Тут артовано троє людей.

Заворухнені в місті Трой почалося в полюдне. Компанія не пустила в рух одині олінок віз, але його скоро здержали, по переправляючи електричних дротів. Як лише віз станув, з усіх сторін поїхали на його камінем та цегли. Киний поліцейські, сь стова коло вою, дістав камінем в голову. Товна кинувся до страйковала, але поліція пішла їй на оборону і давши кілька вистрелів, вратувала страйковала. Стрільці також сторожі, поставлені компанією для охорони страйковала. Арештовано одного страйковала.

Важнячас єс лінійше верта до шопи другий віз зі страйковиками. Звів поліцейські стріли і каміня. Сив разом надішлася стейтвова міліція і почала стріляти до атакуючих. Другі жовнірні заїжди в лодку та почали шукати за ними, що кидали камінем. Тут артовано троє людей.

Заворухнені в місті Трой почалося в полюдне. Компанія не пустила в рух одині олінок віз, але його скоро здержали, по переправляючи електричних дротів. Як лише віз станув, з усіх сторін поїхали на його камінем та цегли. Киний поліцейські, сь стова коло вою, дістав камінем в голову. Товна кинувся до страйковала, але поліція пішла їй на оборону і давши кілька вистрелів, вратувала страйковала. Стрільці також сторожі, поставлені компанією для охорони страйковала. Арештовано одного страйковала.

Німці годяться дати альянтам 55 біліонів зол. марок.

КАЖУТЬ, ЩО ОКОЛО 25 БІЛІОНІВ ДАЛИ ВЖЕ В КОРАБЛЯХ І ПРОДУКТАХ, А РЕШТУ ДАДУТЬ ПОЗИЧКОЮ.

БЕРЛІН, 9. лютого. — Державні урядовці в Берліні тепер роздуються про погляді дипломатичних представників альянтських держав у справі німецького предложення заплатити в потішні 55 біліонів золотих марок відшкодування альянтам.

Німці вважають, що яку поволоту тої суми вони має заплатити, видавши альянтам кораблі, каблери, залізничний матеріал, а також уголь, фарби й інші продукти, які вже доставили альянтам від часу підписання мирного договору.

Решту Німці хотіли би заплатити через затягнені позички в альянтах на сь уголь, яку сплачували би ратами прогном 30 літ.

Вони числять, що таку позичку дістали би в Злучених Державках.

Діти робітників в Росії голодують в Советських Захоронках.

ЗВІТИ З 30 Губерній ПОКАЗУЮТЬ, ЩО РОБІТНИЧІ ДІТИ СКРІЗ ПРОПАДАЮТЬ З ГОЛОДУ.

БЕРЛІН, 9. лютого. (Спеціальна телеграма до „Шикаго Трибун“). — Звіти, які прислали урядові советські захоронки робітничих дітей з 30 губерній в Росії, показують, що голод в тих захоронках є далеко більший ніж був козаинебудь передати.

Лише три звіти про захоронки дітей робітників є вдоволяючі. Звіти з решти 27 губерній є повні поклик до советського уряду з ратушню, щоби сплатити життя голодуючих дітей.

Ваети в областях Новгородо дають, що „діти в захоронках голодують“.

В селянських околицях, як пишеться у звіті, „лілі родині робітників вимерла з голоду; а особливо діти“, та що більше робітничих дітей не можна прийняти до захоронки, бо нема ані хліба ані іншої поживи.

Советські влади з губерній вьтської сповіщають, що там такі прикри відношин, що „діти муться крахти, чого їм потрібно“.

З Калузі доносять, що діти голодують в советських захоронках.

З Москви повідомляють, що відживаються робітничих дітей в советських захоронках зовсім не є вистарчающе.

Звіти кажуть, що ледви одоробина поживи приїде до дітчих захоронках, зарар її всім люде загартував, а сь показує, як нещасно є система націоналізації (удержавнення) усіх установ сусьпального життя в Росії.

Большевики убили залізничний рух в Росії.

НА ЗІ ЗЕЛІЗНИЧНИХ ЛІНІЯХ СЬГОДНЯ ВІКЕ НЕМАЄ ЖАДНОГО РУХУ.

ВАШІНГТОН, Д. К., 9. лютого. — Недостача угтя в советській Росії є така страшна, як сповіщають ратори до державного департаменту, що всякий рух здержано на 19 годин залізничних ліній, а на 12 бічних ліній. Зголом на знім залізничних ліній тепер вже немає в Росії жадного руху, з винною дою від випадкових потреб.

ЖЕРТВА ПОЛЬСЬКОГО РОЗБІВ'ЯННЯ.

АНТІН ЯЄЧНИК ПОМЕР.

(З з'являючого дневника „Вісник“ з 18. січня 1921р.).

Зі Станіславова наспіла до мене в неділю сумна виста. Товариш Антін Яєчник, залізничник, член української соціал-демократичної партії, помер.

Тодішній товариш поклав для свого народу чималі заслуги. В найбільш гарячий час для нашого народу, в добу, ко-

ли треба було стати отверто до боротьби за його права, він, залізничник від національного соціалізму, став на службу своєму народові та совісно сповняв те, що наказував йому обовязок.

І за совісно сповнюванням обовязку, постиг його з рук шовіністичних противників люта кара.

Впаде ще одна жертва, — жертва, яка на картах мартирської ролі нашого повстаного народу буде запісана зозлотими буквами.

Честь Тобі! Товаришу! Твоя пам'ять остали серед нас на довіку доволі!

Адреса Председателя У. Н. СОЛОВА.

Полаеться до волюга интересованим, що адреса головного председателя У. Н. Солова є наступна:

В КОЖНІ УКРАЇНСЬКІ ХАТ ПОВІННА НАХОДИТИСЯ ЧАСОВИДА „СВОБОДА“.

"СВОБОДА" (LIBERTY)
FOUNDED 1894.

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Approved by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of October 3, 1917.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES.		ПЕРЕДПЛАТА	
Three cents the copy.		Подписное число три цента.	
One year \$ 7.00	By mail, prepaid.	На рік \$ 7.00	Поштою, оплачено.
Six months 3.75		На шість місяців 3.75	
Three months 2.00		На три місяці 2.00	
Foreign and Jersey City Rates.		В Державі та в іміграцію.	
One year \$10.00		На рік \$10.00	
Six months 5.00		На шість місяців 5.00	
Three months 2.75		На три місяці 2.75	

For complete rates and conditions of sale apply to the Editor.

Address: **СВОБОДА, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.**

Секретар Адміністрації і Редакції — 468 Montague.

Українська канцелярія Укр. Народного Союзу — 1888 Montague.

За оголошення режисажу на відношення.

Перекладати найкраще писати на початку або експресивною поштою, щоб листи не застрягли до ящика, оскільки всі листки й посилки. Такого листа треба відшкодувати в відсутності віддавати назад. Пересилати листи треба в конвертах, треба вказувати адресу, щоб листи не загубилися в дорозі.

3 Копійки накладаються грошей лише на те, що Foreign Money Order, а на банківські. При відписці чеків 15 центів від кожного банківського випуску додати.

Всі листи адресувати: **"СВОБОДА", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.**

ЩО БУДЕ З ГАЛИЧИНОЮ?

(Надійшло стаття).

Чи можлива злука вже сьогодні?

Така є засада Галичичи і взагалі всіх політичних злинок України: Або ба! Ми виступили чужою злукою тієї України, що тимчасом не є легкою перестрою. На великій Україні засіди московсько-жидівські-польські, в Галичичі Ляхи, на Буковині Румуни і т. д. Немає нації на те, щоби на великій Україні скоро настала корисна зміна, лад і спокій. Як там буде скоро яка зміна, то мабуть нагірше: прийде може який новий царист в роді Денікина чи Врангеля та й скасує нашу луту назву "Українська Республіка". Українські повстанці знов будуть з ним воювати, будуть розбирати залізничні шини, нападати на транспорт і т. д. Але ж практика вже показала, самі вони не потраплять збудувати української держави. І так буде, так довго ще, може кілька літ. Так є там же четвертий рік Київ змінив за той час 18 разів володарів! Чим же може бути так це що найменше через два дашти чотири літа? Ну, і як те перетворити злуку з 3 м? Де є держава, де правитель, де армія? Де є та постійна на державна особа, з котрою має бути злука? Все там клеюче, наче лява в гирлі вулкана, і зміняє що кілька тижнів чи місяців. Личитись з такою необчислимим вулканом, значить кинутись коміть головою в ту кичулю лява, в ту чорторію. Бо зна, що з того вилучити може вийти: може вийти Україна, а може вийти "недіяльна Росія".

Чи не личитись Галичичи з "радянською" Україною? Дехто з американських українців скаже на це: "а радянська Україна! чому не личитись з нею?" — Та ба! в тім то й сук, то ся "радянська українська республіка" істнує лише в горячій фантазі дехтих американських українців, що то наче ті діти вірять в те, що вони ради би бачили в дійсності, але чого нема в реальному світі. Замість того є лише московсько-жидівська губернія, що називаєсь наче на карту "укр. радянська республіка", наче справд на кін — бо ані вона, "республіка", ані "українська" ані "радянська"! Був же там провідник українських комуністів Винниченко, ше й другий завізник іхати за ним у запланду. Другі, більш холодно думуючі люди, згорі сказали, що з його ідні вилає великий шиб. Бож же несе, що румунсько-жидівсько-московський прибула Раковський та така са-

воен. У власних інтересах антант мусить шось з тим зробити. І одиною антантою може приємити Польшу покинути Галичичу, а то натиском фінансово-господарським. Сегодня за одного долара дістане 900 польських марок. Се значить: польська валюта нічого не варта. А чому? Бо Польша, має страши довіри, як поборола на війну в Галичичах і большевизм! Відійти від військ, Польша друкує без опантантій марки (польські гроші). А чим більше друкує, тим менше люди мають довіри до польських грошей. За границею Польша не може абсолютно тим сміти платити, бо ніхто нічого-за нею не дасть. Тому Польша шукє позичок по цілім світі. Америка — приміром — сказала, що не дасть, доки Польша не дофієся за ділю Курзона-Пола та. е. доки не опорожить Галичича. А чому так? Бо американські капіталісти (з Вол стріт в Нью Йорку) не вірять, аби Польша могла встояти, як буде чужою воювати та як буде мати такі болячки, як Галичича. Вони вірять тільки в етнографію Польшу і тільки такій дадуть позичку. Ось таким фінансовим натиском антанта може легко примусити Польшу покинути її розказаві і покинути Галичичу.

Де те с'їм, щоби вивирати Галичичу з рук Польщі?

Зрештою це одно: навіть, якби і замкнути очі на ту всю нічому комедію, яку грають жидівсько-московські большевизми з Україною, то і дає сила, котрою можна би вивирати Галичичу з лабет Раковського! — Большевизм ті сили не мають, бо Польша, хоч яка паршива, а таки набилі їх. Але принаймні шось, що большевизм набуть Польшу. То й тоді Галичича не прийде до большевизму, де армія? Де є та постійна на державна особа, з котрою має бути злука? Все там клеюче, наче лява в гирлі вулкана, і зміняє що кілька тижнів чи місяців. Личитись з такою необчислимим вулканом, значить кинутись коміть головою в ту кичулю лява, в ту чорторію. Бо зна, що з того вилучити може вийти: може вийти Україна, а може вийти "недіяльна Росія".

Що нам найкорисніше?

Очевидно, що найкращою для нас була би можливість четверта, а добрим є також можливість 3 і 5, бо в всіх тих случаях має Галичича своє правительтво і свою армію. Є от же суверенне державство. Але і можливості 1 і 2 — хоч там самого правительтва, але є свій ший, — є о ціле небагато, чим ляшка або московська господарка.

Дехто може сказати: "а ший антант має нахилити і дати комісії чи опікуна чи федерацию?" — Се правда! Але се бльва правда те, що ми маємо сил зробити те, що самі хочемо та, що ліша спільна хочіть з чортом, аби не з Ляхом. Коби лише вивирати край з лязких пазурів, а не дати знов в московські пазури! Коби лише наріз раз відвідухувати вільно і мав раз вже спокій і лад в краю, аби міг згойти свої справи, працювати і організувати — а там не треба буди болячки за будучину його! Галичичий наріз вже дав і за мила і за всілякі докази, що вміє горнутись до проєвсти, поступу і організації. Се чесний, трудячий наріз, що в найкращих обставинах розвивався. Він докаже чудес, як тільки буди тверде м'ясо. А станивши шиб тверде на ноги, він поможе і великий України.

РЕВОЛЮЦІОНЕРИ ЧИ ХУЛІГАНИ?

В Нью Йорку появилася дуже цікава московська большевизмська книжка. Так як українські большевизми, знадато заняті зайкою, не мали часу донести про її появу, то ми се зробиємо самі, будучи твердо переконаними, що і большевизмська книжка може донести навіть.

Ця стаття пише про одну, неділяну Росію. Вона є жалезна зграду про ті провінції, котрі Росія втратила через війну з Німцями. Фінляндією, Польщею, Україною та іншими провінціями. Вона з жалезом говорить про те, що наслідком берестейського договору Росія втратила 27% загальної скількості землі, 37% загальної скількості населення, 75% углі та 26% залізничин. І вона з радістю говорить про те, як велика та богата українська земля прилучилася назад до Росії, після укладу Петлиго. Те саме відношення до Литви, Латвія, Фінляндія. Тут говорить про російський імперію російських царів, як шось великого, як шось святого, що треба удержати до всякої ціли, не зважаючи на волю народів. Одна лише воля

російського народа має рішення про те, чи належать Українці, Фінляндія, Литвія, Латвія, Естонія і другі провінції Росії. Воля російського народа є воля хазяїна, се воля господаря, котрий має повновласти сагати, другі народи — саги Москви.

Там пишуть те, що себє називають інтернаціоналістами, що себє називають революціонерами, що голосят своїми закриття національних аспірацій та стремління. Становище те саме, як записав Ангелс. Там пишуть, "сборити руської землі", російські царі, їх генерали і їх опричники. Становище те саме, як записав Котляк, як записав Денікин, як записав Ангелс. В справі націоналізму, московські інтернаціоналісти такі сає вірні своїм завямам оборони засади самоозначення народів, як Вилсон був, вірний своїм і чужим, а не тільки до не-московських народів Росії московські "інтернаціоналісти" такі сає імперіалісти, як Ллойд Джордж у відношенню до Ірландії або Індії.

Велика російська імперія та економічний інтерес.

Коби в російському календарі згадувати шось про берест-антовський мир Росія втратила 27% всієї землі, 37% загальної землі, 75% углі та 73% сталі, то за се ми мусимо бути йому вдячні. У відношенню до Москви поборовають за свободу народу на далекій Ірландії, а не дають свободи тим народам, котрі можуть дати, котрі набувають багатства, бо Москві Сарва ясна і її ужене-не треба визнавати. Москва то голосят, а не перетворює визволення України згідно з економічним інтересом. Сей самий економічний, господарський, матеріальний, грошевий, маєтковий інтерес, котрий піхнув Росію на будову її колоніальної імперії, ший пхав Німеччину на завойованне світа, що каже Польші тіти на завойованне українських нафтових територій, спонукає також Росію воювати за багатство української землі, без огляду на те, чи український народ хоче належати до Росії, чи ні.

Говорити "совєтський календар"

Говорити "совєтський календар" Денікина, Котляка і Врангеля як про боротьбу чорного імперіалістичного інтернаціоналізму проти української землі, то ми знаємо, що і даний суд, і даний календар, і Врангеля з своєю банальною проєвистію західно-європейських імперіалістів мали таке саме право бути на українській землі, спонукає також Росію воювати за багатство української землі, без огляду на те, чи український народ хоче належати до Росії, чи ні.

Що нам найкорисніше?

Очевидно, що найкращою для нас була би можливість четверта, а добрим є також можливість 3 і 5, бо в всіх тих случаях має Галичича своє правительтво і свою армію. Є от же суверенне державство. Але і можливості 1 і 2 — хоч там самого правительтва, але є свій ший, — є о ціле небагато, чим ляшка або московська господарка.

РЕВОЛЮЦІОНЕРИ ЧИ ХУЛІГАНИ?

В Нью Йорку появилася дуже цікава московська большевизмська книжка. Так як українські большевизми, знадато заняті зайкою, не мали часу донести про її появу, то ми се зробиємо самі, будучи твердо переконаними, що і большевизмська книжка може донести навіть.

Ця стаття пише про одну, неділяну Росію. Вона є жалезна зграду про ті провінції, котрі Росія втратила через війну з Німцями. Фінляндією, Польщею, Україною та іншими провінціями. Вона з жалезом говорить про те, що наслідком берестейського договору Росія втратила 27% загальної скількості землі, 37% загальної скількості населення, 75% углі та 26% залізничин. І вона з радістю говорить про те, як велика та богата українська земля прилучилася назад до Росії, після укладу Петлиго. Те саме відношення до Литви, Латвія, Фінляндія. Тут говорить про російський імперію російських царів, як шось великого, як шось святого, що треба удержати до всякої ціли, не зважаючи на волю народів. Одна лише воля

УКРАЇНСЬКІ ГРОМАДИ

ОРГАНІЗУЙТЕСЬ ДЛЯ НЕСЕННЯ ПОМОЧИ СТАРОМУ КРАЄВИ

ВІДСИЛАЙТЕ ЗБІРКИ СЕРГАС, І РАТУНЦІ ГОЛОДНИХ, ХОРЮЧ, ВІДПІСІ

ПОДАВАЙТЕ ДО ВИДОМУ ЧЕРГІ ГАЗЕТИ, ЩО ВАША ГРОМАДА ЗРОБИЛА ДЛЯ РАЙНУЧКУ РІДНОГО КРАЮ!

СУД ПЕРЕД СУДОМ НАРОДА.

Вже четвертий рік тягнєся справа Мунєв, котрої не можна інакше назвати як чорним плямю на американським судівництві.

Дня 22. липня 1916 року підчас походу за воєнним приготуванням ("присередне період") у місті Сен Франціско вибухнула серія масових рязів школярів машини, вбиваючи на місці кілька осіб та ранивши тисячі кількатицят. Як вивиника серію злочинів арештовано Тому Дя. Мунєв, робітничого проводиря, та його жінку, котра втекла з ним у чужі краї, що бачили обжалюванню коло місяці випадку, обжалюванню засуджено на кару смерті. Однак дуже скоро подалось позначитись, що обжалювання опирається на дуже хитких підставках. Один свідок державного прокуратора за другим признаєсь не лише до того, що він знівав фальшиво, але й до того, що до фальшивих знівань намовили його люди, котрі стояли близько уряду державного прокуратора, котрий продав свідство та обжалювання. Показавши, що шиб обжалювання робітничих лідерів було карігідним фабрикатом місцевої палати торговлі, діляноюч в порозумінню зі самою "Фюртураторією держави. Під натиском публічної опінії Тому Мунєв помилувано на досмертну в'язницю.

Який місяць тому полісмен Генд, котрий збирав докази проти Мунєв, знівав, що шиб свідство було одним великим обманом та що більшість свідків була вивчена, як знівавши. Наманьш з усіх свідків лишилась лише один, котрий обставив при своїх зніваннях на суді. І ось учора і свій свідок змінив свої знівання і заявив, що він присягав фальшиво, та що до фальшивих знівань просто примусив його Фикерт, прокуратор в Сен Франціско.

Щоб не говорили тепер на свою оборону державні прокуратори, судді та поліція, факт є фактом, що ці гадузи учра, котрі повинні бути заборотом проти всякого переслідування слабого силними, бідних громадян, ужито якраз на шиб щоби переслідувати невинних. Американський суд власного постановування підорвав довіру до себє так сильно, що богато воля треба тепер працювати, щоби назад його собі привернути. А привернути може його не самим випученням на волю Тому Мунєв, але викриттям тих, що кидали бомбу, та покранення тих, що викривляли дорогу справедливості для своїх особистих та класових цілей.

НЕВДАЧА ПІЛСДУДСЬКОГО В ПАРИЖІ.

Президент польської республіки, маршалок Йосіф Пілсудський, їдв до Парижа з великою парадною на поклони перед французьким урядом і перед французькими банкірами, просити їх о поміч для Польщі.

Старий Клемансо обіцяв був польській шпакті історичну Польшу, яку тепер признали московські большевизми і ніхто більше, але нема кому ані чим її ронувати. Отже в біді Пілсудський вивраб до Парижа.

Там хотів військову поміч, грошей і торговельної обміни. Французи є наріз чутливий, але найбільше, як хто від них хоче грошей. Вони вонє сказали надумою маршалков, що вони вже мають досвід з таким бізнесом, бо позичили 30 біліонів франків не такій державі, як Польша але величезній, м'ягучій і богатій Росії, а з того зог? Бонді є, але ніхто не платив їм грошей. Але й камифію вже Французи не піддурив, бо вони йому сказали, що то чужі річ, а як він може платити чужим добром? Французи бачать, що і як він може платити чужим добром, то як вони можуть дати піддурити, що Польша зможе платити українською нафтою з Борніслава? Вони сказали Пілсудському, що мировий договір Польші Галичичи не признає; що Галичича вона не удержити при собі, отже

Чи не личитись Галичичи з "радянською" Україною?

Дехто з американських українців скаже на це: "а радянська Україна! чому не личитись з нею?" — Та ба! в тім то й сук, то ся "радянська українська республіка" істнує лише в горячій фантазі дехтих американських українців, що то наче ті діти вірять в те, що вони ради би бачили в дійсності, але чого нема в реальному світі. Замість того є лише московсько-жидівська губернія, що називаєсь наче на карту "укр. радянська республіка", наче справд на кін — бо ані вона, "республіка", ані "українська" ані "радянська"! Був же там провідник українських комуністів Винниченко, ше й другий завізник іхати за ним у запланду. Другі, більш холодно думуючі люди, згорі сказали, що з його ідні вилає великий шиб. Бож же несе, що румунсько-жидівсько-московський прибула Раковський та така са-

Хто буде ршати про Галичичу?

Одинокою силою, що може реально і на постійне розв'язати справу Галичичи, таки — виходить — є лише антанта. В сегодня міжнародним властителям Галичичи. (Власиво є він український наріз, але він сегодня є побіжжений, хоч не покороений, і сегодня він не має сил переперти своєї волі (за своєю правдою)! Як міжнародний посідач Галичичи антанта має ршати, що має бути з Галичичою. Повстання в Галичичі, божжевальні зверства — Ляхи та пларти протесту українського галичичанського правительтва в Лондоні, Парижі, Женеві і т. д. переконують антанту, що Галичичи не можна лишити при Польші, бо звіттам виколоди би вінча небезпека повстань.

Як може казати, що буде платити галичичкою нафтою? Дягто справу позички для Польші покинемо.

Справа військової помічи для Польші вилгадала Французам дивна, бож бачать вони, що Польша мириться з Росією, а як і не помириться, то годі чисити на польську побіду на сході, а впрочи і з такої побіди нікому жалогого хісна не було б ні. Отже і для польської війни у Франції вже нема інтересу.

Торговельна обміна те вже інийш бізнес. Франція дістає в Німеччині товари, але Французі їх не хотять. Тому раді відійшли би їх в Польші за сириві. Але чи Польша їх має і чи може доставити? Обміняти можна і легко і навіть є річню чезною, але виконати обміну те вже друга річ. Французі дісно дали би Польші німцькі товари в обміну, але Польша не має нічого на обміну. І в тім ціла трагедія.

Значить, Пілсудський прихв'яз з парадною і старопольською фумою до Парижа, а відхв'яз з нічим.

Се, кажуть, зашкідить йому у Варшаві, бо там його політичні противники використають його невдачу проти його.

Можливо, що вони й приготували йому сею поїздуку і сю невдачу.

Можє шпактя візьме верт, бож Пілсудський шпактя службю відсудити і може вийти. Тепер може шиб шпакті і короля посидити і до Москва заїзтити, аби підтверили їх "круїтєство", але і се-ж була-б хазяєва політична грі.

Польша економічно є знісна заборобно війною і ніхто її не схоче ругувати ані тримати її шпачини границь, а сама вона сього зроби не всад!

Росією	составляють 65%	Корою	использ.
Україною	11%	Україною	11%
Фини	4%	Фини	4%
Естоні	4%	Естоні	4%
Литвою	2%	Литвою	2%
Прочие	14%	Прочие	14%

Русские составляют большую часть населения Европейской России. Сильнейшим образом выделяются на великороссов, малороссов (украинцев) и белоруссов.

Читутесь, отечей устуді дописати до російської мови, що читачі могли самі платити,

